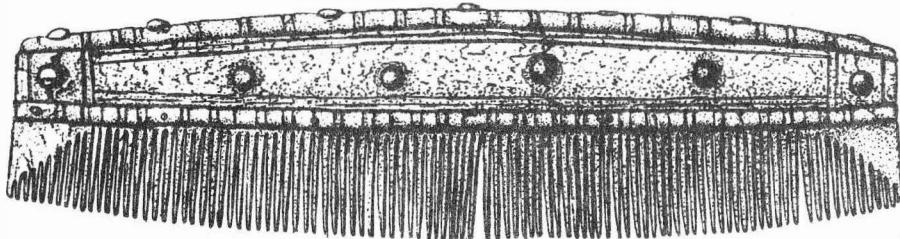

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESkoslovenské AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

1988

BRNO 1991

MITTELALTERLICHE BEFUNDE AUF DEM HAUSBERG BEI PŘÍLEPY / Bez. Kroměříž/

Miroslav Šmid, AÚ ČSAV Brno

/Abb. 10:1, 2/

Im Monat August 1988 wurde eine Feststellungsgrabung auf dem Hausberg bei Přílepy durchgeführt. Die Lokalität ist durch Funde der Bošácer Keramik bekannt. Eine Sonde im Ausmaße von 2 x 2 m hat man am südöstlichen Hang des Kegels und zwar in der Nähe des Walles gelegt, der seinen Gipfel von der nordwestlichen Seite umgibt. Durch die Tastgrabung wurde eine rotbraune Schicht mit Spuren von Holzkohlepärtikeln und des Durchglühens erfasst. Ausser wenigen Scherben aus der 1. Hälfte des 15. Jahrhunderts fand man auch eine Pfeilspitze rhombischen Querschnittes.

STŘEDOVĚKÁ TVRZ VE HLINSKU U LIPNÍKU NAD BEČVOU /okr. Přerov/

Jiří Pavelčík, AÚ ČSAV Brno

V rámci systematického výzkumu výšinné osady lidu s kanelovanou keramikou v poloze "Nad Zbrůžovým" v Hlinsku u Lipníka nad Bečvou jsme uskutečnili i zjišťovací průzkum na místě bývalé středověké tvrze. Jeho úkolem bylo upřesnit polohu tvrze - zejména centrální věžovité stavby - tak, aby v budoucnu bylo možné uskutečnit průzkum celé lokality. Poloha tvrze a její datování byly známy již dříve /viz PV 1975/, ale změna celkové terénní situace, vyvolaná výstavbou, si vyžádala nové zaměření.

Tvrzště, které dnes není v terénu zřetelné, neboť jeho poloha je dlouho využívána jako zahrada, resp. sad, se rozkládá záp. od tzv. "čtyřbytovky". Leží tedy ve vých. části obce, na sever od potoka Libuše, na jeho druhé pravobřežní terase.

Na ploše před pokládané polohy středověkého objektu jsme položili dvě sondy. V západní z nich jsme objevili zed /východní - 150 cm šířka/ vybudovanou z drobného lomového kamení spojovaného "horkou" maltou. Oproti sz. nároží /viz PV 1975/, které bylo zachyceno bagrem při hloubení vodovodní rýhy, byly kameny výrazně menší a neopracované. To by naznačovalo tomu, že nároží stavby byla stavěna důkladněji než obvodové zdi. Nalezené keramické zlomky datují stavbu, shodně s předchozím zjištěním, do 13. - 14. stol. V keramickém materiálu jsme zjistili i několik střepů pravěkého stáří, patrně z období kultury popelnicových polí.

Die mittelalterliche Feste in Hlinsko bei Lipník nad Bečvou / Bez. Přerov/. Anfangs August 1988 wurde mittels zweier Suchgräben die Lage der Feste /des zentralen turmartigen Baues/ in Hlinsko bei Lipník nad Bečvou präzisiert, die sich im Ostteil der Gemeinde befand.

ZÁCHRANNÝ ARCHEOLOGICKÝ VÝZKUM DROBNÉHO STŘEDOVĚKÉHO OPEVNĚNÍ

ŠTANDL /k. úz. Staříč, okr. Frýdek-Místek/

Pavel Kouřil, AÚ ČSAV Brno

Nad levým břehem říčky Olešné, v poloze zvané "Štandl", na katastru obce Staříč, leží na poměrně vysoké zalesněné ostrožně /kóta 349,3/ spatřit značně poškozené jádro, val a příkop středověké fortifikace.

Výzkum, prováděný ve spolupráci s OVM ve Frýdku-Místku, byl vyvolán závažným porušením celého opevnění při výstavbě spojovací věže, která byla necitlivě umístěna do prostoru centrálního plató. Obnažená kulturní vrstva lákala a láká různé výkopce, kteří lokalitu neustále devastují.

Na dochované části byly položeny dvě sondy - S1 /16 x 1,4 m/ a S2 /9 x 1,4 m/, které mimo středověkou kulturní vrstvu zachytily celkem tři objekty, z nichž nejdůležitější se zdá být objekt č. 3, představující zřejmě centrální věžovitou stavbu o délce stran cca 6 m, dlepsud se zahlubijící na úrovně 1,8 m od současného povrchu. Nálezy /keramika, ostruhy/ ji datují do průběhu 2. poloviny 13. stol. Unikátním předmětem je drobné bronzové kování s erbem, jehož evontuální rozpoznaní může být závažné pro historii regionu ve 13., popřípadě 14. stol., o němž přesemné zprávy zcela chybí. Pod středověkou vrstvou, ale i v ní, byly zaregistrovány ojedinělé nálezy štípané industrie a střepy, patrně z období popelnicových polí.

A r c h ä o l o g i s c h e R e t t u n g s g r a b u n g d e r k l e i n e n m i t t e l a l t e r l i c h e n B e f e s t i g u n g Š a n d l / B e z . F r ý d e k - M í s t e k / . A m K a t a s t e r d e r G e m e i n d e S t a ř í č , u n w e i t v o n F r ý d e k - M í s t e k , v e r l i e f d i e e r s t e P h a s e d e r a r c h ä o l o g i s c h e n R e t t u n g s g r a b u n g a u f d e r z i e m l i c h b e s h ä d i g t e n m i t t e l a l t e r l i c h e n F o r t i f i k a t i o n g e n a u m i t Š a n d l .

Die Grabung erfassste eine mittelalterliche Kulturschicht und drei Objekte, die Befunde können in den Verlauf der 2. Hälfte des 13. Jahrhunderts datiert werden. Unter der mittelalterlichen Schicht, aber auch in ihr, registrierten wir vereinzelte Keramikfragmente und Spaltindustrie, offensichtlich aus der Urnenfelderzeit.

A R C H Ä O L O G I C H E F E S T S T E L L U N G E N A M K A T A S T E R D E R G E M E I N D E B U K O V I C E

P a v e l K o u ř i l , A Ú Č S A V Brno

/ B e z . Š umperk /

A m K a t a s t e r d e r G e m e i n d e B u k o v i c e b e i V e l k é L o s i n y w u r d e n i m R a u m e d e s s o g . M e d v ě d B a c h e s , i n e i n e r v e r h ä l t n i s m ä s s i g z i e m l i c h e n S e e h ö h e / u m 600 m / , d a n k H e r r n J . D o s t á l a u s Š umperk , Überreste einer mittelalterlichen Besiedlung / Teil eines Hauses / einschließlich der Flurwüstungen gefunden. Vermutlich handelt es sich um ein Kolonisationsdorf unbekannten Namens, das sich entlang der beiden Bachufer befand. Die älteste Keramik kann in den Verlauf der zweiten Hälfte des 13. Jahrhunderts gelegt werden.

S T Ě D O V Ě K Á Z A N I K L Á O S A D A V O J Š I C E U H R U B Ě V R B K Y / o k r . H o d o n ë n /

J i ř í P a v e l ě ſ k , A Ú Č S A V Brno

N a z á k l a d ě u p o z o r n ě n i M . Š c e c k a z K u ž e l o v a j s m e s p o l e č n ě s Fr . J a n e č k o u z K o r y n ě n a - v š t i v i l l polní tráv "Vojšice" / H o s á k - Š r á m e k 1980, 735; Nekuda - Unger 1981, 315 / v katastru obce H r u b á V r b k a . Z m a t e r i á l u , k t e r ý j s m e z i s k a l i , i z s b ě r u M . Š c e c k a / z l o m k y k e r a m i k y , ž e l e z n ě p r e d m ě t y / v y p l y n u l o , že se z d e n a c h á z e l a v e 12. až 14. stol . osad a z r ě j m ě t ě h o ž j m ě n a , j a k o u d n e s n e s e p o l n ě t r a t . N a z á k l a d ě k o n c e n t r a c e n á l e z ũ l z e u s u z o v a l o r o z m ě s t ě n ě j e d n o l i v ý c h u s e d l o s t s . P ř e k v a p u j ſ c í je n á l e z s t a r ř s c h k e r a m i c k ý c h z l o m k ú , k t e r ý m ū z e m e b e z p e č n ě p ř i p s a t k u t u ř e l i d u s k a n c l o v a n o u k e r a m i k o u a d o o b d o b ř í m s k ě h o i m p ě r i a . P r a v d ě p o d o b n ě z d e b y l o i o s ī d l e n i l i d u k u l t u r y s m o r a v s k o u m a l o v a n o u k e r a m i k o u .

L o k a l i t a s e n a c h á z ě l z á p . o d H r u b Ě V r b k y a s z . o d M a l ě V r b k y , o d k u d j e n a l o k a l i t u p ř i s t u p . U m ě s t ě n a j e v ú d o l ě m e z i k ó t a m i 439 - D u b n í k - V ý z k u m a 340 / r e s p . 400 / - V r c h y n a p r a v o - b r ě c h n í t e r a s e b e z e j m e n n ě h o p o t o k a , v l ě v a j í c h o s e z e z á p . s t r a n y d o K u ž e l o v s k ě h o p o t o k a . N a l e z i ſ t ě r o z d ě l u j e p o l n ě c e s t a , v e d o u c í z M a l ě V r b k y d o H r o z n o v é L h o t y , n a d v ě č á s t l . Z á p . o d n í s e n a c h á z e j í pouze z l o m k y s t ě d o v Ě k ý k e r a m i k y . N a v ý c h o d o d n í , a t o až v e v z d ě l e n o s t i 100 - 150 m , j s m e z i s k a l i v e d l e s t ě d o v Ě k ý c h s t ř e p ū i p r a v Ě k ý .

L i t e r a t u r a :

H o s á k , L . - Š r á m e k , R . 1980: M ě s t n í j m ě n a n a M o r a v ě a v e S l o v a k i u II . M - Ž , P r a h a .
N e k u d a , V . - U n g e r , J . 1981: H r á d k y a t v r z e n a M o r a v ě . Brno .

D i e m i t t e l a l t e r l i c h e O r t s w ü s t u n g V o j ſ i c e b e i H r u b á V r b k a / B e z . H o d o n ë n / . A u f d e n H i n w e i s v o n M . Š c e c k a a u s K u ž e l o v p r ä z i s i e r t e n w i r g e m e i n s a m m i t Fr . J a n e č k a d i e L a g e d e r O r t s w ü s t u n g V o j ſ i c e , d i e s i c h a n d i e F e s t e d e s s e l b e n N a m e n s k n ü p f t . A u s s e r M a t e r i a l a u s d e m 12. b i s 14. J a h r h u n d e r t g e w a n n e n w i r a u f d e r L o k a l i t ä t a u ch K e r a m i k b r u c h s t ü c k e d e r B a d e n e r K u l t u r u n d a u s d e r Z e i t d e s r ö m i s c h e n I m p e r i u m s .

S T Ě D O V Ě K Á K O M U N I K A C E U S T Ě I T Ě Ž E / o k r . P ř e r o v /

J i ř í P a v e l ě ſ k , A Ú Č S A V Brno

N a z á k l a d ě s d ě l e n i p o s l u c h a č k y h i s t o r i c P U v O l o m o u c i I . K n i c h a l o v é z J i n d ř i c h o v a j s m e p r o v e d l t e r ě n n ě p r ū z k u m č á s t i s t ě d o v Ě k ý c , d n e s j i ř e n e p o u z ſ v a n e k o m u n i k a c e v k a t a s t r u o b c e S t Ě i t Ě Ž .

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1988

BRNO 1991

- Vydává : Archeologický ústav ČSAV v Brně, Koliště 17/19
Odpovědný redaktor : Dr. J. Tejral
Redaktoři : Dr. Z. Himmelová, Dr. J. Stuchlíková, Dr. J. Unger
Překlady : Dr. R. Tichý, E. Tichá
Kresby : L. Trávníčková
Tisk : Oblastní ediční středisko Jihomoravské základny pracovišť ČSAV
v Brně,
technický redaktor J. Keprt
Evidenční číslo : ÚVTEI - 73332
Náklad : 450 kusů - neprodejně
Vydáno jako rukopis